

liste

TIBBÎ KONULAR 2

TIBBÎ KONULAR

1- **Soru:** Uzman doktorlar yeni metotlardan ve gelişmiş cihazlardan yararlanarak hamilelik esnasında bebeğin birçok kusurlarını teşhis edebiliyorlar. Kusurlu bebeklerin dünyaya geldikten sonra karşılaştıkları zorlukları göz önünde bulundurarak, güvenilir uzman doktorun kusurlu olarak dünyaya geleceğini bildirdiği bebeği düşürmek caiz midir?

Cevap: Bebeğin sırf kusurlu olarak dünyaya geleceği ve hayatında karşılaşılabilecek zorluklar nedeniyle bebeği düşürmek hangi aşamada olursa olsun, caiz değildir.

2- **Soru:** Kan hastalıklarına tutulmuş eşlerden bazıları kusurlu genler taşımaktadırlar ve dolayısıyla bu genleri çocuklarına aktarmaktadırlar. Bu çocukların ağır hastalıklara tutulmaları ihtimali çok yüksektir ve böyle çocuklar doğdukları andan ölünceye kadar daima meşakkatli, zor bir hayat sürerler. Örneğin, hemofili hastalarının sürekli en küçük bir darbeye şiddetli kanama sonucu ölmeleri veya felç olmaları ihtimali var. Şimdi hamileliğin ilk haftalarında bu hastalığı teşhis etmek mümkünken, acaba böyle durumlarda cenini düşürmek caiz midir?

Cevap: Eğer ceninin hastalığına dair bırakılan teşhis kesin ise ve böyle bir bebeğe sahip olmak ve bakımını üstlenmek katlanılmayacak derecede sıkıntı ve zorlukları gerektirirse, bu durumda bedene ruh verilmeden önce bebeği düşürmek caizdir; fakat ihtiyat gereği diyeti verilmelidir.

3- **Soru:** a) Şer'î eşlerden alınan sperm ve yumurtacıyla gerçekleştirilen yapay dölleme caiz midir?
b) Eğer buna cevaz varsa acaba bu uygulamanın doktorlar tarafından yapılması caiz midir? Bu yöntemle dünyaya gelen bebek sperm ve yumurtacığın sahibi olan şer'î eşlere mi aittir?
c) Bu operasyonun temelden caiz olmaması durumunda, acaba evlilik hayatının sürmesi eğer bu uygulama-maya bağlı olursa bu özel durum, caiz olmama hükmünden müstesna tutulabilir mi?

(a) Bu
işin kendi başına bir sakıncası yoktur. Fakat dokunmak ve bakmak gibi şer'an haram olan ön hazırlıklardan kaçınmak farzdır.

b) Bu yöntemle dünyaya gelen bebek sperm ve yumurtacığın sahibi olan eşlere aittir.

c) Bu yöntemin temelden caiz olduğu yukarıda beyan edildi.

4- **Soru:** Yabancı bir erkeğin spermını, çocuğu olmayan bir erkeğin eşinin rahmine yerleştirmek yoluyla hamile olmasını sağlamak caiz midir?

Cevap: Yabancı bir erkeğin spermiyle yapay yöntemle kadının döllemesinin şer'an sakıncası yoktur. Fakat bu işi yaparken ön hazırlıklar sırasında şer'an haram olan bakmak ve dokunmak gibi haramlardan kaçınmak gerekir. Her halükarda, bu yöntemle dünyaya gelen bebek o kadının kocasına ilhak olmaz; bu bebek spermın sahibine ve yumurtacıyla rahim sahibi olan kadına ilhak olur.

5- **Soru:** Birisi bir hastalığa tutulur ve doktorlar onu tedavi etmeye dair umutlarını yitirerek yakında öleceğini açıklarlarsa, acaba ölmeden önce onun kalp ve böbrek gibi hayatî organlarının alınıp başka birisinin bedenine nakledilmesi caiz midir?

Cevap: Organların alınması kişinin ölmesine sebep olarsa bu katletme hükmündedir; aksi takdirde kendi izniyle olması kaydıyla sakıncası yoktur.

6- **Soru:** "Zaruret" kelimesi, doktorun kadına dokunması veya bakmasının caizliğinin şartı olarak sıkça tekrarlanmaktadır; "zaruret" nedir ve sınırları nelerdir?

Cevap: Sorudaki durumda "zaruret"ten maksat hastalığın teşhisi ve tedavisinin dokunma ve bakmaya bağlı olmasıdır; zaruretin sınırları da ihtiyaç derecesi ve miktarına bağlıdır.

7- **Soru:** Bayan doktorun, muayene ve tedavi için kadının avretine bakması ve dokunması caiz midir?

Cevap: Zaruret durumları dışında caiz değildir.

8- **Soru:** Erkek doktorun, hasta kadını muayene ederken onun bedenine dokunması ve bakması caiz midir?

Cevap: Tedavi, bedenini erkek doktorun karşısında açmasına, doktorun dokunmasına ve bakmasına bağlı o-lursa ve bayan doktora müracaat ederek tedavi de müm-kün olmazsa bunun sakıncası yoktur.

9- **Soru:** Bayan doktorun, kadının avretine aynayla bakarak muayene etmesi mümkün olduğu hâlde, direkt olarak bakmasının ve dokunmasının hükmü nedir?

Cevap: Aynayla bakarak muayene etmek mümkünse ve doğrudan bakmanın ve dokunmanın bir zarureti olmazsa, caiz değildir.

10- **Soru:** Kadının estetik ameliyat yaptırması, erkek doktorun ona bakmasını ve dokunmasını gerektirirse, caiz olur mu?

Cevap: Estetik ameliyat, hastalık tedavisi sayılmadığından bu amaçla haram olan bakış ve dokunma caiz olmaz. Fakat bu ameliyat yanık vb.lerini tedavi etmek için olursa ve bu da zorunlu olarak doktorun dokunmasını ve bakmasını gerektirirse sakıncası yoktur.

11- **Soru:** Kadınların, bayan doktordan daha uzman olduğu veya bayan doktora gitmeleri zor olduğu durumda kadın hastalıkları uzmanı olan erkek doktora müracaat etmeleri caiz midir?

Cevap: Muayene ve tedavi eğer haram olan bakmayı ve dokunmayı gerektirirse, kadınların erkek doktora müracaat etmeleri caiz değildir. Ancak işinde uzman olan bayan doktora müracaat etmek mümkün değilse veya çok zor olursa, bu durumda erkek doktora müracaat etmenin sakıncası yoktur.

12- **Soru:** Hastayla aynı cinsten olmayan hemşirenin (erkek veya kadın), tansiyonu ölçerken veya hastanın bedenine dokunmasını gerektiren işleri yaparken tıbbî eldiven kullanması mümkün olmasına rağmen bu işleri doktorların hastayı tedavi ederken kullandıkları eldiveni giymeden yapması caiz midir?

Cevap: Tedavi için elbisenin üzerinden dokunmak veya bu işi eldiven giyerek yapmak mümkün olursa, ay-nı cinsten olmayan hastanın bedenine dokunmanın zarureti olmadığından bu iş caiz değildir.

13- **Soru:** Hamile olması kendisi için zararlı olmayan sağlıklı bir kadının spermi dışarı akıtarak veya diyaf-ragam aleti veya ilaç kullanarak ya da döl yatağı kanalını bağlayarak hamileliği önlemesi caiz midir? Kocasının, spermi dışarı akıtmak dışında bu yollardan birini seçmesi için kadını zorlaması caiz midir?

Cevap: Eşlerin rızasıyla meniye dışarı akıtarak hamileliği önlemenin esasen bir sakıncası yoktur. Ve yine makul bir amaçla olur, kayda değer bir zarar söz konusu olamaz, kocasının izniyle olur ve avret yerine haram olan dokunma ve bakışı da gerektirmezse başka yöntemlere başvurmak da sakıncasızdır. Fakat kocası kadını buna zorlayamaz.

14- **Soru:** Nüfus artışını önlemek için erkeklerin sperm kanalını bağlamalarının hükmü nedir?

Cevap: Makul bir amaçla olur ve kayda değer bir zararı da olmazsa, bunun haddizatında sakıncası yoktur.

15- **Soru:** Yumurta kanalını bağlatmak isteyen ha-mile kadının, ameliyat esnasında bu amacının da gerçekleşmesi için doğumunu sezaryenle yapması caiz midir?

Cevap: Yumurta veya döl yatağı kanalını bağlatmanın hükmü önceki hükümlerde geçti. Ama sezaryen ameliyatına gelince, bunun caiz olması buna ihtiyaç duyulmasına veya hamile kadının talep etmesine bağlıdır. Her durumda, sezaryen ameliyatı ve yumurta kanalını bağlatma esnasında yabancı erkeğin kadına bakması ve dokunması, zaruret durumu müstesna, haramdır.

16- **Soru:** Kadının, kocasının izni olmadan hamileliği önleyecek şeyleri kullanması caiz midir?

Cevap: Sakıncalıdır.

17- **Soru:** Dört çocuk sahibi bir erkek, sperm kanalını bağlamaya teşebbüs etmiştir. Eşi kocasının bu işine razı olmazsa erkek günahkâr sayılır mı?

Cevap: Bu iş karısının rızasına bağlı değildir; erkeğin üzerine hiçbir şey lâzım gelmez.